ОСТАННІ НОВИНИ

10:46 Метеорологічного дослідника чемпіона світу відправив у слобожанський нокаут колишній бойфренд Мадонни

10:32 Це може змінити хід війни: Україна просить у союзників 20 млрд доларів для посилення ударів по РФ

10:15 Обіцяючі рішення та кроки спостереження: Сміливий гороскоп на 15 — 21 червня

10:12 Світ Кличкотенко одружився

09:41 Кому з пенсіонерів доплату з 1 липня виплатять не повністю і кому вона не передбачена взагалі

09:13 Умовер та вночі протиснув запустив по Україні менше 100 дронів, ППО збила не всі

08:38 **ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій**

Бриль для майбутнього президента та віночок для принцеси: секрети майстринї солом'яних шедеврів з Опішні

12:25 | 7 Червня 2026

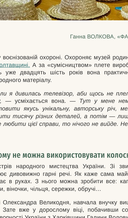

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

Олена Опанасюк працює у воєнізованій охороні. Охоронює музей родини Кричевських в Опішні на Полтавщині. А за «сумісництвом» плете вироби з соломи. Це її хобі.Ось уже двадцять шість років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— Навіть не пригадую, коли я дивилась телевізор, аби щось не плела чи не зашивала при цьому, — усміхається вона. — Тут у мене немає вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь унікальну, авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячу різних деталей, а потім — лише зібрати їх до купи. Якщо не любити цієї справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.

Мітьь под'є'ї мнші згрнзуть: чому не можна використовувати колоски

Пані Олена — членкиня Спілки майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломи вона створює дивовижні гарні речі. Як каже сама майстриня, солома — це живий матеріал, який гнеться в руках. З нього можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсумники, прикраси, віночки, чашки, сервети, обручі...

Її бабуся, майстриня народної творчості Олександра Велиодзня, навчала внучку вишивати. Одяк це занняття Олену не закоханоьло. Зате вже у дорослому віці, побачивши солом'яні вироби заслуженої майстрині народної творчості України з Харківщини Галини Воловик, вона втратила спокій. Два роки пішло в неї на те, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонкощі.

— Пригадую, як я пишалася своїм першим солом'яним виробом — кошиком, — каже Олена. — Той він мені здавався гарним досконалістю. А зараз дивлюсь на нього й бачу, якщо він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому...

Жоден учитель, говорить вона, не видасть власних секретів соломоплетіння. А їх досить багато. Скажімо, поєднувати в одній детані треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше деталь вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах, скажімо, в ямбах на ангелах-оберегах.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує солому за товщиною, довжиною, кольором, м'ясністю, гнучкістю...

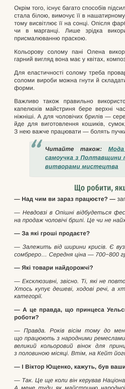

Поєднувати в одній детані треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в місці їхнього достигання. Зернові виробнцує самостійно, на власному городі, без додавання гербіцидів. Обов'язково скошує серпом, як роблили у давні часи, обрізає колоски, після чого в'яже у снопи й сушить під стріхою.

— Соломи з колосками підходить лише для оберегів та декоративних снопів. Такі зернові потрібно зрізати ще у стадії цвітіння, — пояснює майстриня. — У декоративних виробах колоски, що вже почали пожовтіти, осипаються, а зерно можуть поїдати миші чи мені побити.

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена солома матиме зеленуватий відтінок. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою. Ще пізніше — жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підготити колір, надати йому яскравості. Дехто, щоб солома стала білою, вимочує її в нашатирному спирті чи перекисі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Опісля фарбує у відварі або цибулинах, або горіховій шкаралупі, чи в марганці. Лише зрідка використовує анілінові фарби. Темні виходять завдяки присмалюванню праскою.

Кольорову солому пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у вітражах, композиціях.

Для еластичності солому треба проварити чи пропарити. Вона часто йде на бриль. З такої соломи вироби можна гнути й складати, як заводно, — вони не поламаються й не втратять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломини. Для жіночих капелюхів майстри бере верхні частини стебла — її, що ближче до колосків, бо вони ніжніші. А для чоловічих брилів — середню частину. Грубша солома — та, що від корня, — йде для виготовлення кошиків, сумок, підставок під тарілки або чашки, цукерниць тощо. З нею важче працювати — болять пучки.

> **Читайте також:** *Мода минула, домар лишилось: майстер-самоучка з Полтавщини прикрашає труби на будинках сражевіючи вистворцями мистецтва*

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— Над чим ви зараз працюєте? — запитує пані Олену.

— Неодовзі в Опішні відбудеться фестиваль весняної, на якій я запрошена. Тому плету на продаж чоловічі брилі. Це чу не найходовіший товар. Вітяку взагалі нарозхарт йдуть.

— За які гроші продаєте?

— Залежить від ширини кромок. Є вузькі, середні й широкі. Є козацькі брилі, а є гусарські сомбреро... Середня ціна — 700–800 гривень.

— Які товари найдорожчі?

— Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є такі покупці, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, ходові речі, а хтось полюбляє вишукані. Тому ціни різні, залежно від категорії.

— А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має солом'яний віночок вашої роботи?

— Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники посередницької фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють речі за кордон, і попросили сплести великий кольоровий віночок для принцеси за фотографією. Я працювала над ним два з половиною місяці. Віток, на Кейт його не бачила.

— І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?

— Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на Сорочинський ярмарок. А мене тоді як майстриню народної творчості щороку запрошували. Подарувала йому невеличкий сувенір, а він пройшов у мене розмаїтий бриль.

Мої вироби ручної роботи є й в інших українських політиків, а також у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні, а їхні фото — у багатьох каталогах. Скажімо, одна з моїх авторських робіт — «Жнуто» — представлена в каталозі виставки творів майстрів народного мистецтва Полтавщини.

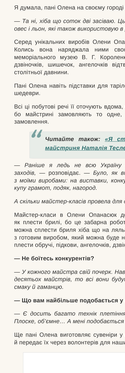

Олена Опанасюк на ярмарку поруч з Гоголем у цилінді з солому, який виготовила майстриня

— Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?

— Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім її треба зшити. Хтось робить, це за допомоги швейної машинки, і той вуйф через два-три роки розпадається, бо гонка розбиває соломинки. А я зшиваю вручну, акуратно, щоб не пошкодити матеріал. До того ж нитку обробляю воском. Тому мої брилі й капелюхи слугують 15–20 років. Колись, до речі, бачила на одному чоловікові мій бриль. Він був зношений, чорний від пилу й потну, але цілий.

Цікаво, що опішенська майстриня при плетінні головних уборів не використовує, як багато хто, розмірної болванки. Вона сплетає спершу обсяг голови й висоту. І з розміром завжди владує. Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— А ось ремонтувати не беруть, — усміхається. — Якось до мене на ярмарку підходить дідусь і показує бриль. «Коза з'їла маківку. Чи не можна полатати?» — питає. На жаль, це неможливо.

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переважно жито? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур міжвузлові проміжки на стеблах. До речі, всі вузли (їх на стеблині, що сягає до метра й більше, 5–7) вирізають і викидають.

Я думала, пані Олена на свому городі вирощує жито замість картоплі. А вона сміється:

— Та ні, хіба що соток дві засаджу. Цього досить на цілий рік. Потому підсіяю пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони дають гарні відтінки.

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона нарядила ялинку свою ялинку, а потім виготовила для Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки у вигляді снігинок, зірочок, дзвіночків, шишечок, ангелочків відтворюють традиції новорічних святкувань більш як столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсунників) та під чашки перетворює на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її отнуоть вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість лише зростає, бо майстриня замовляють то одне, то інше. Найчастіше вона щось плете саме під замовлення.

> **Читайте також:** *«Я створюю картини-обереги з насінням», — майстриня Наталія Тесленко*

— Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох міжнародних заходів, — розповідає. — Було, як видно, так і йу кудась... Менє скоро запрошують з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть на Євро-2012 у Донецьку... Маю круту грамот, подяк, нагород.

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групами й індивідуально!

Майстер-класи в Олени Опанасюк досить короткі, але результативні. Вона не показує, як плести брилі, бо це забарна робота, яка новачкам швидко набридає. За короткий час можна сплести брилик хіба що на пільку, але це не шедевр. Учням важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити чи поставити вдома. Тому зазвичай вона вчить плести обруч, підсоли, ангелочків, дзвіночки...

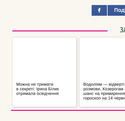

Пані Олена виготовляє сувенири у вигляді ангелів-охоронців і передає їх нашим захисникам

— Чи боїтесь конкуренції?

— У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоятиме поряд десять однакових виробів десятьох майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець виберте те, що відповідає його смаку й самакцію.

— Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?

— Є досить багато технік плетіння косичок: у чотири, п'ять, шість, сім соломинок... Плоске, об'ємне... А мені подобається опановувати нові техніки.

Ще пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців з синьо-жовтими стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

— Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими, і з перемогою! — каже.

Раніше в інтерв'ю «ФАКТАМ» майстриня з керамічної флористики Юлія Олійник розповіла про те, як створює красу, яка нікого не залишає байдужим.

Фото, відео Ользи Усанової та з сторінки Олени Опанасюк у фейсбуці

Читайте нас у Facebook

Назад до змісту розділу

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Можна не гривень в секреті: банк Білик отримала зізнання

Водолтєв — відверто розмови. Колерогам — шанс на примирення гороскоп на 14 червня

Лявва — «Сонце» і кокіть з сторонами. Тверезим — «Справедливість» і важкий хрест. Гороскоп на 14 червня

Українська балістика на підйоді: вона можливо удари по москві

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини | Україна | Політика | Гроші | Люди
Світ | Пряма лінія | Блоги | Спорт | Фотобанк
Культура | Шоу-бізнес | Медіа для | Суспільство | Стиль життя
Книга рецептів | Люди із зірок | Життєві історії | 25 років потому
Історія суперсексі | Нерка на технології | Клуб спонсорів | Запитайте у Фактів
Знаменники дня | Гороскоп | Курс валют | Фотобанк | Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Приєднатися | Стажуватися | Правила користування сайтом fakty.ua

© 2007 - 2026 «Факти та коментарі».
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Інформаційно-аналітичний портал «Факти та коментарі». Обмеження, а також повний заборона ☹ публікуються у межах рекламних та мають інформаційно-комерційний характер.